

แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

Guidelines to Promote the Observance of Five Precepts among the Students in the Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University

พัชรินทร์ รุจิรานุกูล (Patcharin Rujiranukul)¹

ธัญวดี ดอนวิเศษ (Thanwadee Donviset)²

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการรักษาศีล 5 และหาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเพื่อสอบถามพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปี การศึกษา 2558 ที่ได้รับการสุ่มตัวอย่างจำนวน 330 คน จากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการนำเสนอแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ใช้วิธีการสนทนากลุ่มและวิเคราะห์เนื้อหาตามกรอบสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับไม่เคยผิด ($\bar{X}=4.32$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อ 1 อยู่ในระดับผิดนาน ๆ ครั้ง ($\bar{X}=4.02$) ข้อ 2 อยู่ในระดับไม่เคยผิด

¹ หลักสูตรสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

² หลักสูตรสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

($\bar{X}=4.57$) ข้อ 3 อยู่ในระดับไม่เคยผิด ($\bar{X}=4.47$) ข้อ 4 อยู่ในระดับผิดนาน ๆ ครั้ง ($\bar{X}=4.12$) ข้อ 5 อยู่ในระดับไม่เคยผิด ($\bar{X}=4.46$)

2. แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมกรรการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า การส่งเสริมพฤติกรรมกรรการรักษาศีล 5 ของนักศึกษา ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และควรมีการดำเนินการใน 2 ระดับ คือ ระดับคณะและระดับหลักสูตรไปพร้อมกัน

คำสำคัญ: พฤติกรรมกรรรักษาศีล 5, นักศึกษาคณะครุศาสตร์

Abstract

This research aimed to study students' behaviors on observing 5 precepts and to figure out guidelines to promote the observance of 5 precepts among students in the Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University. Survey research methodology and questionnaires were used with 1st- 4th year students from the Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University in the academic year of 2015. 330 students were selected by multi-stage sampling method. The statistic tools included percentage, mean, and standard deviation. Group discussion and analysis of the discussion were used in the presentation of the guidelines to promote the observance of 5 precepts among students in the Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University. The research revealed that:

1. The students' behaviors on observing 5 precepts in the whole picture was at $\bar{X}=4.32$. When considering in each precept, it revealed as follows: the 1st precept was observed at $\bar{X}=4.02$, the 2nd was observed at $\bar{X}=4.57$, the 3rd was observed at $\bar{X}=4.47$, the 4th was observed at $\bar{X}=4.12$, and the 5th was observed at $\bar{X}=4.46$.

2. The study for guidelines to promote the observance of 5 precepts among students in the Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University reveal that collaboration among different parties were required. It should be conducted in faculty level and curricular level.

Keywords: Observance of Five Precepts, Students in the Faculty of Education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาวะทางสังคมในปัจจุบันที่มีการขับเคลื่อนและเกิดการเปลี่ยนแปลง การดำเนินชีวิตของคนในสังคมอย่างมากมายและรวดเร็ว กระแสการพัฒนาด้านเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรุนแรง จากสภาพการเปลี่ยนแปลงโดยบริบททางสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ส่งผลถึงการรับรู้ ความรู้สึก ทักษะชีวิตและค่านิยมของคนในสังคมปรับเปลี่ยนไปในทางที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะค่านิยมในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ประกอบกับปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ปรากฏตามภาพข่าวทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น จากการบรรยายเรื่อง วิกฤตเยาวชนไทยในยุคปัจจุบัน โดย สมพงษ์ จิตระดับ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, หน้า 2-3) ได้กล่าวว่า “สถานการณ์เด็กและเยาวชนไทยจะแยลงเรื่อย ๆ ซึ่งในอีก 10-15 ปี ข้างหน้า ปัญหาหนักจนถึงขั้นวิกฤต โดยปัจจุบันเด็กและเยาวชน ร้อยละ 90 มีคุณลักษณะหรือคาแรคเตอร์ก้าวร้าว หมกมุ่นเรื่องเพศ และติดเกม ทำให้เด็กมีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรมลดลง” และจากข้อมูลจากโครงการเฝ้าระวังสถานการณ์เด็กไทยของสถาบันรามจิตติ พบว่า ปัจจุบันเด็กและเยาวชนไทยอยู่ในสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วงหลายด้าน ขณะเดียวกันคนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยมที่เป็นผลจากการไหลเลือนทางวัฒนธรรมต่างชาติเข้าสู่ประเทศทั้งทางสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยขาดการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีงาม ทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน เนื่องจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปทำให้สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันศาสนามีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดู ให้ความรู้ ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมลดน้อยลง นำไปสู่ค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยม

เพิ่มมากขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557, หน้า 3) จะเห็นได้ว่าปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมล้วนสะท้อนการขาดซึ่งคุณธรรมจริยธรรมทั้งสิ้น ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมถือเป็นสิ่งสำคัญและควรปลูกฝังให้เกิดมีในตัวบุคคล โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน และการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมอย่างน้อยบุคคลก็ควรยึดถือปฏิบัติตามหลักของศีล 5

ศีล 5 ถือเป็นศีลพื้นฐานที่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสั่งสอนให้ชาวพุทธทุกคนยึดถือปฏิบัติเป็นหลักของชีวิต ที่เป็นเสมือนเครื่องช่วยควบคุมกาย วาจา ของมนุษย์ให้เรียบร้อย เพื่อให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขพอสมควร หากมีผู้ใดทำผิดศีลข้อใดข้อหนึ่ง หรือหลายข้อแล้ว ก็必将แสดงพฤติกรรม หรือการกระทำที่ผิดปกติของมนุษย์ออกมา ซึ่งจะก่อให้เกิดความสับสนวุ่นวายเกิดความเดือดร้อนทั้งต่อตนเอง หมู่คณะ และสังคมส่วนรวม ดังนั้นหากมีการปลูกฝังหรือส่งเสริมให้บุคคลมีพฤติกรรมรักษาศีล 5 ได้ ก็จะช่วยให้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอันจะนำไปสู่การเกิดเป็นปัญหาต่าง ๆ ในสังคมให้ลดลงได้ ซึ่งการปลูกฝังหรือส่งเสริมให้บุคคลมีพฤติกรรมที่ต่าง ๆ เหล่านี้ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในปัจจุบัน ก็คือ ครู

ครูเป็นวิชาชีพที่สังคมยกย่องว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง ต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาวิทยากรหล่อหลอมและฝึกอบรมให้เกิดความชำนาญ มีระเบียบวินัย มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มีภาระหน้าที่สำคัญยิ่งต่อสังคม จึงต้องมีความพร้อมทั้งในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถในการสอน มีคุณธรรมจริยธรรม มีศรัทธา และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู สามารถนำความรู้ไปจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ศิษย์ได้อีกด้วย ครูจึงเป็นตัวแบบที่สำคัญให้แก่ศิษย์รวมทั้งพฤติกรรม การแสดงออกที่เหมาะสม มีคุณธรรม โดยเฉพาะศีล 5 ซึ่งถือเป็นคุณธรรมพื้นฐาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในฐานะสถาบันการผลิตครู ซึ่งมีการเปิดหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตหลายสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ พลศึกษา สังคมศึกษา การศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ และคอมพิวเตอร์ศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนานักศึกษาคูให้เป็นผู้มีคุณลักษณะ

ที่พึงประสงค์ตามมาตราฐานวิชาชีพอย่างสมบูรณ์ ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ การสอนและคุณธรรม ตามหลักของจรรยาบรรณวิชาชีพตามมาตราฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นสำคัญ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2543, หน้า 2) ให้เป็นครูดี ครูเก่ง มีจิตสำนึกในความเป็นครู เป็นแบบอย่างที่ดี มีการดำเนินชีวิตที่ดีงาม มีวินัย มีจริยธรรมวิชาชีพครู พร้อมทั้งจะออกไปประกอบวิชาชีพครูอย่างสมศักดิ์ศรีและมีคุณภาพ

จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนานักศึกษาคณะครุศาสตร์ให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมพื้นฐาน คือศีล 5 อันจะนำไปสู่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตราฐานวิชาชีพอย่างสมบูรณ์ จึงสนใจศึกษาระดับพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และหาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ให้สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยมุ่งศึกษาระดับพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และหาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,897 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 330 คน ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling)

3. ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กำหนดผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ตัวแทนคณาจารย์ จำนวน 4 คน และตัวแทนนักศึกษาคณะครุศาสตร์ จำนวน 4 คน โดยมีการกำหนดเกณฑ์คุณลักษณะในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มไว้ดังนี้

3.1 ตัวแทนคณาจารย์

3.1.1 เป็นผู้บริหารที่มีตำแหน่งหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับด้านการพัฒนานักศึกษาหรือมีประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ จำนวน 1 คน

3.1.2 เป็นผู้สอนที่จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครูเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน

3.1.3 เป็นผู้สอนที่จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน

3.1.4 เป็นผู้สอนในคณะครุศาสตร์ที่ได้รับการยกย่องด้านการเป็นแบบอย่างด้านการประพฤติปฏิบัติตนและดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 1 คน

3.2 ตัวแทนนักศึกษาคณะครุศาสตร์

3.2.1 เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์ ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นนายกสโมสรนักศึกษาของคณะครุศาสตร์ จำนวน 1 คน

3.2.2 เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์ ที่มีการปฏิบัติตนในด้านการปฏิบัติตนและดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 2 คน

3.2.3 เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์ ที่ได้รับรางวัลยกย่องเกี่ยวกับการพัฒนานตน หรือด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 1 คน

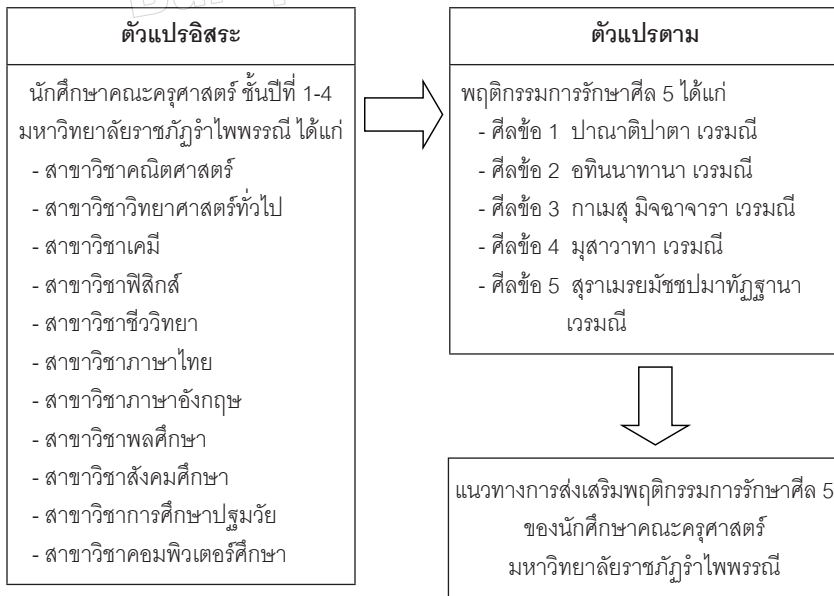
กำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม คือ แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรม
การรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

4. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยราชภัฏ
รำไพพรรณี ได้แก่ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา
ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ พลศึกษา สังคมศึกษา การศึกษาปฐมวัย และคอมพิวเตอร์
ศึกษา

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,897 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 330 คนได้มาจากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ตามสูตรการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยความคลาดเคลื่อน .05 ของยามาเน่ (Yamanee, 1970, pp.580 - 581)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีมีลักษณะคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert)

3. การสร้างเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศีล 5 และพฤติกรรมกรรมการรักษาศีล 5 แล้วนำมาสร้างแบบสอบถาม

3.2 สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

1) รองศาสตราจารย์อัมพวัน ประเสริฐภูภักดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญรอด บุญเกิด คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับจากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม

3.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายชื่อ กับคะแนนรวมทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง .58-.95

3.6 นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกแต่ละข้อ ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp.202-204) และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .95

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับกรณีวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

4.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังประธานหลักสูตรต่าง ๆ ของคณะครุศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเก็บข้อมูลกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 330 ฉบับ ด้วยตนเอง จึงทำให้ได้รับแบบสอบถามคืนครบตามจำนวน คือ 330 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์และสรุปผลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแยกวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์

5.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนน้ำหนักแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5.2.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ผลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ พร้อมนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

5.2.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมกรรการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีนำมาวิเคราะห์ผลข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

กำหนดค่าของคะแนนแต่ละข้อ โดยแบ่งออกเป็นระดับตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) กำหนดระดับพฤติกรรมกรรการรักษาศีล 5 ดังนี้

มีระดับไม่เคยผิด	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5
มีระดับผิดนาน ๆ ครั้ง	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4
มีระดับผิดบ่อย	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3
มีระดับผิดบ่อยมาก	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2
มีระดับผิดบ่อยมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับระดับพฤติกรรมกรรการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ทั้ง 5 ระดับ โดยเอาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเป็นเกณฑ์และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (รังสรรค์ สิงหเลิศ, 2551, หน้า 186)

- 4.21-5.00 หมายถึง ไม่เคยผิด
- 3.41-4.20 หมายถึง ผิดนาน ๆ ครั้ง
- 2.61-3.40 หมายถึง ผิดบ่อย
- 1.81-2.60 หมายถึง ผิดบ่อยมาก
- 1.00-1.80 หมายถึง ผิดบ่อยมากที่สุด

5.3 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาดำเนินการตามความมุ่งหมายของการวิจัยต่อไป

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ขั้นตอนที่ 2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยกำหนดผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน มีการกำหนดเกณฑ์คุณลักษณะในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มไว้ดังนี้

1. ตัวแทนคณาจารย์ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย

1.1 เป็นผู้บริหารที่มีตำแหน่งหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับด้านการพัฒนานักศึกษาหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ จำนวน 1 คน

1.2 เป็นผู้สอนที่จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพครู เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน

1.3 เป็นผู้สอนที่จัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 1 คน

1.4 เป็นผู้สอนในคณะครุศาสตร์ที่ได้รับการยกย่องด้านการเป็นแบบอย่างด้านการประพฤติปฏิบัติตนและดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่ประจักษ์ จำนวน 1 คน

2. ตัวแทนนักศึกษาคณะครุศาสตร์ จำนวน 4 คนประกอบด้วย

2.1 เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์ ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นนายกสโมสรนักศึกษาของคณะครุศาสตร์ จำนวน 1 คน

2.2 เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์ ที่มีการปฏิบัติตนในด้านการปฏิบัติตนและดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 2 คน

2.3 เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะครุศาสตร์ ที่ได้รับรางวัลยกย่องเกี่ยวกับการพัฒนาตน หรือด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 1 คน

วิธีดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามหรือหัวข้อเรื่องที่ศึกษาและนำมาสร้างเป็นกรอบคำถามและแนวทางในการสนทนากลุ่ม เป็นประเด็นกว้าง ๆ แล้วถามเจาะลึกในรายละเอียด โดยมีประเด็นการสนทนากลุ่ม คือ แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมาธิศึกษา 5 ของศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

2) ผู้วิจัยจัดเตรียมการสนทนากลุ่ม

2.1) จัดคณะทำงาน ประกอบด้วยผู้ดำเนินการสนทนา ผู้จัดบันทึกการสนทนาและบันทึกเทป และผู้ช่วยและผู้บริการทั่วไป

2.2) ประสานงานเรื่องหมายกำหนดการและเลือกสถานที่ที่ใช้ในการสนทนากลุ่มให้มีขนาดเหมาะสม และปราศจากเสียงรบกวนจากภายนอก

2.3) ดำเนินการสนทนากลุ่ม

2.4) นำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมาทำการถอดเทป และวิเคราะห์เนื้อหา ตามกรอบสนทนากลุ่ม เพื่อนำเสนอในรูปแบบความเรียง

2.5) นำข้อมูลผลการวิเคราะห์ตามกรอบสนทนากลุ่มที่ได้ในการสนทนากลุ่มครั้งที่ 1 นำเสนอในการสนทนากลุ่มครั้งที่ 2 เพื่อเป็นการทบทวนและตรวจสอบข้อมูลที่ได้ร่วมกัน

สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษาคณะครุศาสตร์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 70.30 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 29.70 เป็นนักศึกษาในสาขาวิชาเอก คณิตศาสตร์ ร้อยละ 14.24 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป ร้อยละ 6.36 สาขาวิชา เคมี ร้อยละ 4.55 สาขาวิชาฟิสิกส์ ร้อยละ 3.94 สาขาวิชาชีววิทยา ร้อยละ 6.97 สาขาวิชาภาษาไทย ร้อยละ 10.91 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 9.70 สาขา วิชาพลศึกษา ร้อยละ 11.21 สาขาวิชาสังคมศึกษา ร้อยละ 14.24 สาขาวิชา การศึกษารัฐมวัย ร้อยละ 10.91 และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ร้อยละ 6.97

2. ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมกรรการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับไม่เคยผิด ($\bar{X}=4.32$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

2.1 พฤติกรรมกรรการรักษาศีล 5 ข้อ 1 ปาณาติปาตา เวรมณี (เว้นการ ทำลายชีวิตสัตว์) ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อยู่ในระดับเคยผิดนาน ๆ ครั้ง ($\bar{X}=4.02$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีพฤติกรรมอยู่ในระดับที่ไม่เคยผิด 4 ข้อ อยู่ในระดับเคยผิดนาน ๆ ครั้ง 2 ข้อ และ อยู่ในระดับผิดบ่อย 1 ข้อ เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากผิดมากไปหาผิดน้อย 3 อันดับแรก คือ ตบยุงหรือแมลงที่มารบกวน ฉีดยากันยุงหรือแมลงในบ้าน และ นำสัตว์ที่มีชีวิตมาประกอบอาหาร

2.2 พฤติกรรมกรรการรักษาศีล 5 ข้อ 2 อทินนาทานา เวรมณี (เว้นจาก การถือเอาสิ่งของที่เจ้าของเขาไม่ได้ให้) ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี อยู่ในระดับไม่เคยผิด ($\bar{X}=4.57$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีพฤติกรรมอยู่ในระดับไม่เคยผิด 8 ข้อ และอยู่ในระดับเคยผิดนาน ๆ ครั้ง 1 ข้อ เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากผิดมากไปหาผิดน้อย 3 อันดับแรก คือ ลอกข้อสอบเพื่อน ลอกข้อความผู้อื่นมาทำรายงานโดยไม่ได้ขออนุญาตเจ้าของเดิม และยืมเงินหรือสิ่งของคนอื่นแล้วไม่ส่งคืนตรงเวลา

2.3 พฤติกรรมกรรการรักษาศีล 5 ข้อ 3 กาเมสุ มิจจาจารา เวรมณี (เว้น จากการประพฤติดีกามทั้งหลาย) ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี อยู่ในระดับไม่เคยผิด ($\bar{X}=4.47$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่า มีพฤติกรรมอยู่ในระดับไม่เคยผิด 8 ข้อ และอยู่ในระดับเคยผิดนาน ๆ ครั้ง 1 ข้อ เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากผิดมากไปหาผิดน้อย 3 อันดับแรก คือ แอบรักแฟนคนอื่น จีบหรือพูดจาเกี้ยวพาราสีกับคนอื่นที่ไม่ใช่แฟน และแอบมองกัน ซาอ่อน หน้าอก ผู้อื่น

2.4 พฤติกรรมการรักษาศีล 5 ข้อ 4 นางสาวาทา เวมณี (เว้นจากการพูดเท็จ) ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อยู่ในระดับเคยผิดนาน ๆ ครั้ง ($\bar{X}=4.12$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีพฤติกรรมอยู่ในระดับไม่เคยผิด 4 ข้อ อยู่ในระดับเคยผิดนาน ๆ ครั้ง 4 ข้อ และอยู่ในระดับผิดบ่อย 1 ข้อ เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากผิดมากไปหาผิดน้อย 3 อันดับแรก คือ ชอบพูดไร้สาระ ชอบพูดคำหยาบ ไม่สุภาพกับผู้อื่น และชอบพูดโกหกกับผู้อื่น

2.5 พฤติกรรมการรักษาศีล 5 ข้อ 5 สุราเมรัมย์ชัชปมาทัฏฐานา เวมณี (เว้นจากการดื่มสุราเมรัยและเครื่องดองของมีนเมาทุกชนิด) ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อยู่ในระดับไม่เคยผิด ($\bar{X}=4.46$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีพฤติกรรมอยู่ในระดับไม่เคยผิด 6 ข้อ และอยู่ในระดับเคยผิดนาน ๆ ครั้ง 1 ข้อ เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากผิดมากไปหาผิดน้อย 3 อันดับแรก คือ ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น สุรา เบียร์ ไวน์ สเปายสาโท เป็นต้น จัดปาร์ตี้ในกลุ่มเพื่อนสนิทด้วยการดื่มน้ำเมาหรือสุรา และกินอาหารที่มีส่วนผสมแต่งจากแอลกอฮอล์เพื่อเพิ่มรสชาติของอาหาร

เมื่อเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ย พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สามารถรักษาศีลทั้ง 5 ได้มากที่สุด คือ ศีลข้อ 2 รองลงมาคือ ศีลข้อ 3 ศีลข้อ 5 ศีลข้อ 4 และศีลข้อ 1 ตามลำดับ

3. แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) พบว่าการส่งเสริมพฤติกรรมรักษาศีล 5 ของนักศึกษา ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และควรมีการดำเนินการใน 2 ระดับ คือ ระดับคณะและระดับหลักสูตรไปพร้อมกัน ดังนี้

3.1 ระดับคณะ ควรมีแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้แก่

3.1.1 คณะควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีจัดทำรายวิชาที่เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจนเกี่ยวกับศีล 5 ซึ่งอาจเป็นรายวิชาในหมวดการศึกษาทั่วไปหรือรายวิชาเลือกเสรี

3.1.2 คณะควรกำหนดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เป็นกิจกรรมบังคับของคณะที่เน้นการส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ให้นักศึกษาคณะครุศาสตร์เข้าร่วมในชั้นปีใดปีหนึ่งก่อนสำเร็จการศึกษา

3.1.3 คณะควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยระดับพฤติกรรม การรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ และสร้างกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรม การรักษาศีล 5 ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่เป็นจริงของนักศึกษา

3.1.4 คณะกำหนดให้คณาจารย์ทุกคนได้รับการอบรมและพัฒนาตนเองเกี่ยวกับศีล 5 เพื่อให้คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศีล 5 อย่างลึกซึ้งสามารถนำมาประกอบการสอดแทรกหรือบูรณาการในการเรียนการสอน และแสดงตนเป็นแบบอย่างได้ถูกต้อง

3.2 ระดับหลักสูตร ควรมีแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรม การรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้แก่

3.2.1 หลักสูตรควรมีกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมพฤติกรรม การรักษาศีล 5 เพื่อพัฒนานักศึกษาชั้นปีใดชั้นปีหนึ่งอย่างน้อย 1 โครงการ

3.2.2 หลักสูตรควรมีจัดการอบรมนักศึกษาแกนนำการรักษาศีล 5 เพื่อเป็นผู้นำการรณรงค์และให้ความรู้เกี่ยวกับศีล 5 แก่เพื่อนนักศึกษาในหลักสูตร

3.2.3 หลักสูตรควรมีการสร้างแรงจูงใจ เช่น การให้รางวัลเกียรติบัตร ฯลฯ สำหรับนักศึกษาที่มีพฤติกรรมเป็นที่ประจักษ์ในการรักษาศีล 5 ในแต่ละชั้นปี เพื่อเป็นการกระตุ้นและเป็นขวัญกำลังใจให้แก่นักศึกษา

3.2.4 หลักสูตรควรมีการประชุมคณะกรรมการประจำหลักสูตรร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาหมู่เรียนของนักศึกษาทุกชั้นปี เพื่อร่วมหาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรม การรักษาศีล 5 ของนักศึกษาในหลักสูตร

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่ค้นพบ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมกรรการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับไม่เคยผิด เรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ยจากผิดมากไปหาน้อยคือ ศีลข้อ 4 ศีลข้อ 1 ศีลข้อ 5 ศีลข้อ 3 และศีลข้อ 2 ซึ่งจากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ในศีล 5 นักศึกษาจะรักษาได้มากที่สุดคือ ศีลข้อ 2 และจะผิดมากที่สุดคือ ศีลข้อ 4 ซึ่งเป็นเรื่องของการพูด เช่น การชอบพูดไร้สาระ ชอบพูดคำหยาบ ไม่สุภาพกับผู้อื่น เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของปีพมา ผาดจันทิก และคณะ (2551) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมกรปฏิบัติตนตามศีล 5 ในชีวิตประจำวันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ปฏิบัติตนตามศีล 5 และศีล 5 ที่นักศึกษามักจะละเมิดมากที่สุดคือ ศีลข้อ 4 เรื่องการพูดไร้สาระ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

พฤติกรรมกรรักษาศีล 5 ข้อ 1 ปาณาติปาตา เวรมณี (เว้นการทำลายชีวิตสัตว์) ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อยู่ในระดับผิดนาน ๆ ครั้งพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีพฤติกรรมผิดมาก 3 อันดับแรก คือ ตบยุงหรือแมลงที่มารบกวนจิตยากันยุงหรือแมลงในบ้าน และนำสัตว์ที่มีชีวิตมาประกอบอาหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวรีย์ ตะโพนทอง และคณะ (2548) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมกรนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนิสิตนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษารัฐบาลในกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องความหมายของศีล และรู้ว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นการละเมิดศีล 5 โดยจะรับรู้เรื่องศีล 5 จากสื่อโทรทัศน์มากกว่าสื่ออื่น ๆ ส่วนพฤติกรรมกรนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน นิสิตนักศึกษาจะละเมิดศีลข้อ 1 เพราะต้องตบยุงหรือแมลงที่มารบกวน

พฤติกรรมกรรักษาศีล 5 ข้อ 2 อทินนาทานา เวรมณี เวรมณี (เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของเขาไม่ได้ให้) ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อยู่ในระดับไม่เคยผิดพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีพฤติกรรมผิดมาก 3 อันดับแรก คือ ลอกข้อสอบเพื่อน ลอกข้อความผู้อื่นมาทำรายงานโดยไม่ได้

อ้างอิงเจ้าของเดิม และยืมเงินหรือสิ่งของคนอื่นแล้วไม่ส่งคืนตรงเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวรีย์ ตะโพนทอง และคณะ (2548) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษา รัฐบาลในกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษาละเมิดศีลข้อ 2 โดยทุจริตในการสอนลอกการบ้านหรือรายงานของเพื่อน

พฤติกรรมการรักษาศีล 5 ข้อ 3 กาเมสุ มิจฉาจารา เวมณิ (เว้นจากการประพฤติดนินาในกามทั้งหลาย) ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อยู่ในระดับไม่เคยผิด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีพฤติกรรมผิดมาก 3 อันดับแรก คือ แอบรักแฟนคนอื่น จีบหรือพูดจาเกี้ยวพาราสีกับคนอื่นที่ไม่ใช่แฟน และแอบมองกัน ซาอ่อน หน้าอก ผู้อื่น ซึ่งพฤติกรรมในข้อนี้สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ซึ่งเป็นช่วงวัยที่อาจจะผิดศีลข้อนี้ได้บ่อย และด้วยสถานภาพของการเป็นนักศึกษาครู ซึ่งต้องเป็นแบบอย่างด้านความประพฤติจึงทำให้การรักษาศีลข้อนี้ทำได้ดี

พฤติกรรมการรักษาศีล 5 ข้อ 4 มุสาวาทา เวมณิ (เว้นจากการพูดเท็จ) ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อยู่ในระดับผิดนาน ๆ ครั้งพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีพฤติกรรมผิดมาก 3 อันดับแรก คือ ชอบพูดไร้สาระ ชอบพูดคำหยาบ ไม่สุภาพกับผู้อื่น และชอบพูดโกหกกับผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของปัทมา ผาดจันทิก และคณะ (2551) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการปฏิบัติตามศีล 5 ในชีวิตประจำวันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ศีล 5 ที่นักศึกษามักจะละเมิดมากที่สุด คือ ศีลข้อ 4 เรื่องการพูดไร้สาระ

พฤติกรรมการรักษาศีล 5 ข้อ 5 สุจาเมรยัมชชปมาทัญฐานา เวมณิ (เว้นจากการดื่มสุราเมรัยและเครื่องดองของมีนเมาทุกชนิด) ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อยู่ในระดับไม่เคยผิด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีพฤติกรรมผิดมาก 3 อันดับแรก คือ ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น สุรา เบียร์ ไวน์ สเปาย สาโท เป็นต้น จัดปาร์ตี้ในกลุ่มเพื่อนสนิทด้วยการดื่มน้ำเมาหรือสุรา และกินอาหารที่มีส่วนผสมจากแอลกอฮอล์เพื่อเพิ่มรสชาติของอาหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวรีย์ ตะโพนทอง และคณะ (2548) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรม

การนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ ในกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษาละเมิดศีลข้อ 5 โดยเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

2. แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า การส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษา ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และควรมีการดำเนินการใน 2 ระดับ คือ ระดับคณะและระดับหลักสูตรไปพร้อมกัน โดยระดับคณะ ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีจัดทำรายวิชาที่เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องและชัดเจนเกี่ยวกับศีล 5 ซึ่งอาจเป็นรายวิชาในหมวดการศึกษาทั่วไป หรือรายวิชาเลือกเสรี กำหนดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่เป็นกิจกรรมบังคับ ของคณะ ที่เน้นการส่งเสริมพฤติกรรมรักษาศีล 5 ให้นักศึกษาคณะครุศาสตร์ เข้าร่วมในชั้นปีใดปีหนึ่งก่อนสำเร็จการศึกษา ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยระดับพฤติกรรมรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ และสร้างกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมรักษาศีล 5 ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่เป็นจริง ของนักศึกษา กำหนดให้คณาจารย์ทุกคนได้รับการอบรมและพัฒนานตนเองเกี่ยวกับ ศีล 5 เพื่อให้คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศีล 5 อย่างลึกซึ้ง สามารถ นำมาการสอดแทรกหรือบูรณาการในการเรียนการสอน และแสดงตนเป็นแบบอย่าง ได้ถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหามานัส ทัตประโมง (2554) ที่ศึกษา เรื่อง การศึกษาความรู้และพฤติกรรมรักษาศีล 5 ของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา ในจังหวัดมหาสารคาม ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความรู้และพฤติกรรมรักษา ศีล 5 ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคามว่า ควรมีการเผยแพร่ หลักธรรมทางศาสนา ควรมีการฝึกอบรมเกี่ยวกับศีล ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริม การรักษาศีล 5 อย่างสม่ำเสมอ และในระดับหลักสูตรควรมีกิจกรรม/โครงการที่ เกี่ยวกับการส่งเสริมพฤติกรรมรักษาศีล 5 เพื่อพัฒนานักศึกษาชั้นปีใดชั้นปีหนึ่ง อย่างน้อย 1 โครงการควรมีจัดการอบรมนักศึกษาแกนนำการรักษาศีล 5 เพื่อเป็น ผู้นำการรณรงค์และให้ความรู้เกี่ยวกับศีล 5 แก่เพื่อนนักศึกษา ในหลักสูตรควรมี การสร้างแรงจูงใจ เช่น การให้รางวัล เกียรติบัตร ฯลฯ สำหรับนักศึกษาที่มี พฤติกรรมเป็นที่ประจักษ์ในการรักษาศีล 5 ในแต่ละชั้นปี เพื่อเป็นการกระตุ้น

และเป็นขวัญกำลังใจให้แก่นักศึกษา สอดคล้องกับที่ สุชา จันทร์เอม (2533) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมที่สังเกตได้สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้โดยรางวัล กล่าวคือ บุคคลจะหยุดพฤติกรรมที่ทำไปแล้วไม่เห็นผลด้านดีหรือไม่ได้รับรางวัล ตอบแทนจากการกระทำนั้น ๆ พฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดจากแรงจูงใจ นอกจากนั้นยังควรมีการประชุมคณะกรรมการประจำหลักสูตร ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาหมู่เรียนของนักศึกษาทุกชั้นปี เพื่อร่วมหาแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรม การรักษาศีล 5 ของนักศึกษาในหลักสูตรต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมกรักษาศีล 5 ของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อให้มีประโยชน์สำหรับหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. คณะครุศาสตร์ควรประสานความร่วมมือกับหลักสูตรทุกหลักสูตรที่เปิดสอนในการร่วมกันส่งเสริมพฤติกรรมกรักษาศีล 5 ของนักศึกษา
2. คณะครุศาสตร์ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีจัดทำรายวิชาที่เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจนเกี่ยวกับศีล 5 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมกรักษาศีล 5
3. คณาจารย์ทุกคนในคณะครุศาสตร์ควรได้รับการอบรมและพัฒนาตนเองเกี่ยวกับศีล 5 ที่สามารถนำมาการสอดแทรกหรือบูรณาการในการเรียนการสอนได้
4. หลักสูตรทุกหลักสูตรในคณะครุศาสตร์ควรมีกิจกรรม/โครงการเพื่อพัฒนา นักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรักษาศีล 5 หรือมีการอบรมนักศึกษาแกนนำ เพื่อเป็นผู้นำการรณรงค์และให้ความรู้เกี่ยวกับศีล 5 แก่เพื่อนนักศึกษาในหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อจะได้รูปแบบกิจกรรมที่เป็นรูปธรรมอันจะนำไปสู่การพัฒนา และส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีต่อไป

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

รายการอ้างอิง

- ปัทมา ผาดจันตึก และคณะ. (2551). รายงานการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามศีล 5 ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พระมหามนัส ทับประโงง. (2554). การศึกษาความรู้และพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รังสรรค์ สิงห์เลิศ. (2551). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2543). แบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). วิกฤตเยาวชนไทยในยุคปัจจุบัน. วารสารการศึกษาไทย, 12(120), 7-8.
- สุชา เอมจันทร์. (2533). จิตวิทยาทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เสาวรีย์ ตะโพนทอง และคณะ. (2548). พฤติกรรมการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนิสิตนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษารัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร. (เอกสารอัดสำเนา).
- Best, J.W. (1970). *Research in Education*. New Jersey: Prentice-Hill.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essential of Psychological testing*. (5th ed). New York: Haper Collins.
- Yamane, T. (1970). *Statistics: And Introductory Analysis*. (2nd ed). New York: Harper & Row.